

Úvodní slovo

Milí kolegové a přátelé, představitelé měst a krajů, pracovníci úřadů, dopravní odborníci, zájemci o udržitelnou mobilitu,

tématem dalšího čísla zpravodaje je multimodalita, stejně tak jako letošní téma Evropského týdne mobility, které přineslo zajímavé a inspirativní nápady z českých a slovenských měst. Přehled o aktivitách během Evropského týdne mobility Vám přinášíme na následujících stránkách.

Aktuálně pro vás připravujeme seminář v Žilině, který se věnuje plánování městské mobility. Těší náš zájem všech registrovaných na tuto akci, účastníci budou mít možnost se také zapojit v rámci workshopu, který bude pod vedením Clause Köllingera z rakouského institutu pro udržitelnou mobilitu FGM Amor.

Chceme se s Vámi také podělit o novinky z konference Budoucnost udržitelné mobility, podrobný report naleznete dále mezi články. Velmi inspirativní a přínosná byla účast zástupce CIVINETu Česká a Slovenská republika na Civitas fóru 2018 ve švédském městě Umea, ze které přináší řadu poznatků a nabízí možnost účasti na webinářích.

V závěru zpravodaje naleznete pozvání na akce, které se konají u nás i v zahraničí. Přejeme Vám pěkné podzimní

dny při čtení stránek zpravodaje, který pro Vás rádi připravujeme.

Vaše tematické příspěvky a doporučení na konané akce můžete zasílat na civinet@cdv.cz.

Váš sekretariát CIVINET

Obr. 1: Hybridní vozidlo pro 1 osobu, autor: Michal Bajgart

OBSAH

Str. 1. - Úvodní slovo

Str. 2. - **Téma čísla: Multimodalita**

Multimodální doprava v Budapešti – případová studie:
Rozvoj systému optimalizace pro podporu rozhodování
o volbě cesty v metropolitních oblastech

Kam by měla směřovat městská mobilita? Report
z konference Budoucnost udržitelné městské mobility

Str. 3. - **Z událostí sítě CIVINET Česká a Slovenská republika**

Seminář Plánování městské mobility – novinky a trendy
Přivítání nového člena – město Litoměřice
CIVITAS Fórum 2018, Umeå, Švédsko

Str. 5. - **Z prostředí měst/informace pro města**

Evropský týden mobility 2018

Str. 6. - Proběhl 10. ročník Konference cyklistická doprava,
Banská Bystrica

Str. 7. - Možnost stáží - otevřená výzva pro zájemce o téma
nízkouhlíkové mobility

**Informace a zajímavosti z dění v oblasti
udržitelné mobility**

Konference POLIS 2018

Ambiciózní SUMP města Manchester

Str. 8. - **Jak se stát členem CIVINETu**

Str. 9. - **Kalendárium: Události v roce 2018**

Téma čísla: Multimodalita

Multimodální doprava v Budapešti – případová studie: Rozvoj systému optimalizace pro podporu rozhodování o volbě cesty v metropolitních oblastech

Multimodální doprava zahrnuje využití dvou nebo více druhů dopravy na jedné cestě. V případě měst s efektivitou dopravní sítě mohou cestující kombinovat rychlé přepravní prostředky technologicky vyspělých dopravních systémů (např. Podzemní dráha) s pomalejšími druhy dopravy, které pokrývají město hustěji (autobusy, chůze). Hlavním cílem současné multimodální osobní dopravy (z ekologického hlediska, ale také z hlediska snížení dopravních kolon) je pobídka k většímu využívání veřejné dopravy namísto užití automobilu.

V současnosti je k dispozici několik online nástrojů pro plánování tras, jedním z nich je třeba aplikace Google Maps, kde si cestující vybírá cíl cesty a zadává několik dalších povinných údajů (čas odjezdu, preference způsobu dopravy, aj.). Výsledné optimální trasy aplikace zobrazí během jedné sekundy.

Odborníci z fakulty technologické a ekonomické z Univerzity v Budapešti spolupracují spolu s výzkumnými pracovníky z odboru síťových systémů a služeb na vývoji podobné služby pro město Budapešť, přičemž berou v potaz specifika prostředí daného města. Podobné studie byly realizovány také v Aténách, Toulouse a Janově.

Veřejná doprava v Budapešti

Budapešť je hlavním a zároveň také největším městem Maďarska. Ze sčítání obyvatel v roce 2011 je známo, že má 1,74 milionu obyvatel, v případě, že započítáme i obyvatele metropolitní oblasti, je to celkem 3,3 milionu obyvatel. Většina hlavních silničních a dálničních tahů a železničních tratí prochází nebo končí na území města. Systém komunikací uvnitř města je tvořen několika městskými okruhy a dálnice směřují radiálně z centra města.

Systém městské hromadné dopravy je provozován společností BKK (centrum pro dopravu v Budapešti) a pokrývá území města Budapešť a 80 okolních předměstí. Skládá se ze čtyř linek metra, z nichž linka 1 je druhá nejstarší linka metra na světě. K dispozici je pět příměstských železničních tratí, 33 tramvajových linek, 15 trolejbusových linek a 264 autobusových linek, z nichž je 40 linek zahrnuto do nočního provozu. Navíc společnost BKK provozuje také čtyři lodní linky na území města a rozvíjí síť pro sdílení jízdních kol.

Obr. 2: Typická tramvaj z prostředí Budapeště, zdroj: www.bkv.hu

Obr. 3: Nejdelší tramvaje na světě jsou k vidění v ulicích Budapeště, zdroj: www.bkv.hu

O Projektu

Součástí rozsáhlého projektu INTCO (Integrovaný rámec pro ekonomickou optimalizaci mobility a dopravy) je dílčí projekt „AIMS Multimodal Mobility“ - podporovaný EIT ICT Labs (Evropský inovační a technologický institut, laboratoř informačních a komunikačních technologií), jež se zaměřuje právě na oblast multimodalit se snahou o vývoj vysoce konfigurovatelného systému, který umožní cestujícím lépe se rozhodnout při sestavení své trasy.

Výzvy v projektu byly hned dvě: vytvořit vhodný model a vyvinout potřebné algoritmy. Model by měl kombinovat údaje dostupné z automobilové sítě na komunikacích města se sítí veřejné dopravy, s daty z parkovišť, spolu s údaji z míst vybraných pro sdílení jízdních kol a s údaji o pěší dopravě. Protože se dopravní systém neustále mění, model potřebuje být flexibilní a umožňovat pravidelnou aktualizaci dat.

Algoritmy pak musí vyhovět různým potřebám cestujících, proto je potřeba znát odpověď na následující otázky: Má cestující k dispozici auto na určitém místě trasy? Je ochoten použít systém veřejné dopravy nebo síť sdílených jízdních kol? Kolikrát je v rámci své cesty ochoten změnit způsob dopravy? Některé preference uživatelů lze obtížně vyhodnotit, takže systém musí nabídnout více typů a kombinací pro danou cestu. Nakonec, je to jen systém pro podporu rozhodování; volba závisí na každém uživateli.

Celý zdrojový článek naleznete na: <https://www.informs.org/ORMS-Today/Public-Articles/April-Volume-43-Number-2/Multimodal-transportation-in-Budapest>.

Kam by měla směřovat městská mobilita? Report z konference Budoucnost udržitelné městské mobility

Pražská kancelář Heinrich-Böll Stiftung e. V. zorganizovala ve spolupráci s Institutem plánování a rozvoje hl. m. Prahy (IPR) konferenci s názvem Budoucnost udržitelné městské mobility. Konference se konala koncem září v Centru architektury a městského plánování (CAMP) v Praze.

Konferenci zahájil svým příspěvkem v rámci panelu „Smart a udržitelná města“ David Bárta (CityOne), který zdůraznil potřebu politické angažovanosti a také integrovaného rozhodování, které pomůže řešit problémy s nedostatkem prostoru v ulicích měst. Dále představil chytrá dopravní řešení využívaná v evropských městech. Diskutovanou otázkou byla také autonomní auta a jejich vliv na

budoucí mobilitu obyvatel (Nezvýší se počet automobilů ještě více? Jak se změní plánování každodenních cest obyvatel a volby dopravního módu? Nedojde ke snížení podílu pěší dopravy?).

Na úvodní prezentaci a diskuzi navázala Sylva Švihelová (specialistka rozvoje dopravy, hl. město Praha), která se zaměřila na výzvy, kterým Praha a obecně velká města čelí v důsledku nárůstu automobilové dopravy a také na porovnání automobilové dopravy s udržitelnými druhy dopravy. Jedná se např. o kongesci, nízkou obsazenost osobních automobilů a z ní vyplývající neefektivitu využití prostoru (kterou neřeší přechod na používání elektrovozidel) a vysoký podíl cestování automobilem na krátké vzdálenosti do 2 km.

Následující panel měl název „Ekologická a flexibilní města – zaměřeno na hromadnou dopravu“ a jeho hosty byli Stephan Kühn (poslanec Bundestagu, Bündis 90/Die Grünen, Německo) a Stephan Rausch (vedoucí oddělení městské dopravy města Lipska, Německo). Předmětem diskuze bylo to, že pokud chceme, aby lidé cestovali více hromadnou dopravou, musí hromadná doprava slibovat ničím nelimitovanou mobilitu, stejně jako automobil. Dobré propojení hromadné dopravy s dalšími dopravními módy vyžaduje celostní strategický přístup, který má např. Vídeň, Kodaň nebo Amsterdam.

Součástí veřejné dopravy v Berlíně, Hamburku či v Lipsku je také carsharing a ridesharing. Lipsko je celkově městem výrazně podporující udržitelnou dopravu a každoročně realizuje řadu opatření na podporu cyklistické i pěší dopravy. V otázce cyklo dopravy jsou příklady dobré praxe např. viditelné pozemní značení pro cyklisty v oblastech křižovatek, cykloulice, v nichž je prioritizována cyklistická doprava, samostatné cyklopruhy pro odbočování vlevo nebo cyklogaráž v budově univerzity. Doprava ve městě je dále upravena omezením vjezdu automobilů do centra města, vybudováním tunelu pro S-Bahn v centru a revitalizací veřejného prostoru. Město podporuje intermodalitu skrze aplikaci „Leipzig mobil“ a skrze vybudování sítě mobilitních stanic podávající informace o možnostech využití carsharingu nebo bikesharingu na trase.

Hosty závěrečného panelu konference byli Jaroslav Martinek (koordinátor, Dobrá města), Lenka Myšáková (koordinátorka projektu Do práce na kole, Auto*mat) a Milota Sidorivá (urbanistka, Slovensko). Tématem této části byla „Dobrá mobilita pro všechny“. K jejímu prosazení města potřebují osobu, která se stane vzorem a ambasadorem projektu a také potřebují uskutečnit řadu změn, konkrétně v pohledu na veřejný prostor, mobilitu, inovace a na komunikaci a také změnu zažitých zvyků.

Změnit to, jak lidé dopravu vnímají, pomáhá např. na konferenci prezentovaná kampaň Do Práce na kole. Formou soutěže se snaží o to, aby lidé využívali jízdní kolo nejenom k rekreačním účelům, ale také jako dopravní prostředek a zároveň inspiruje zaměstnavatele k podpoře šetrného způsobu dopravy svých zaměstnanců. Postřehem tohoto příspěvku, který se stal předmětem následné diskuze účastníků konference, bylo to, že jízdní kolo jako dopravní prostředek využívají především lidé v produktivním věku, a to přibližně v rozmezí 25-45 let. Např. senioři nejsou motivováni k využívání jízdních kol ve městě (i přes to, že by to řadě z nich zdravotní stav dovolil), jelikož je pro ně MHD zdarma a na jízdním kole se ve městě necítí bezpečně.

Otázku nerovnosti mobility řešila i poslední prezentace konference týkající se konceptu mobility starostlivosti, který si všímá rozdílných vzorců mobility mužů a žen a potřeby genderové citlivosti při rozhodování v otázkách dopravy. Konkrétními opatřeními, jejichž potřeba vyplývá ze studia mobility žen, jsou například dostupné a flexibilní cestovné pro cestující s více zastávkami (zvýhodnění více přestupů, delší časové úseky) a adekvátní spoje i mimo dopravní špičky.

Konference byla symbolicky zakončena česko-německou veřejnou debatou „Vlakem skrz naskrz“ jejímiž hosty byl Stephan Rausch (Německo) a Ing. Lukáš Tittl (specialista koncepce dopravy, kancelář dopravní infrastruktury IPR, ČR).

- Alena Klímová-

Z událostí sítě CIVINET Česká a Slovenská republika

Seminář Plánování městské mobility – novinky a trendy

Město Žilina, síť měst CIVINET Česká a Slovenská republika, z.s., a Centrum dopravního výzkumu, v. v. i., si Vás dovolují pozvat na seminář Plánování městské mobility - novinky a trendy v termínu 15. - 16. 11. 2018 v Žilině.

V rámci dopoledního bloku dne 15.11.2018 budou prezentována vybraná témata související s městskou mobilitou. Součástí odpoledního programu semináře bude prezentace a workshop, který povede zahraniční lektor Claus Köllinger z instituce FGM Amor, zaměřující se na udržitelnou mobilitu.

Ve večerních hodinách bude zajištěna společná večeře a doprovodný program. Následující den 16.11.2018 se společně vypravíme na dopolední exkurzi k vybraným opatřením pro udržitelnou mobilitu v Žilině.

Seminář je určen především pro komunální politiky a pracovníky městských úřadů, zejména odborů územního plánování, strategie a dopravy.

Účast na semináři je bezplatná, účastníci si hradí náklady spojené s cestovným, ubytováním si zajišťuje každý individuálně. V rámci semináře bude zajištěno tlumočení.

Podrobné informace k programu a přihlašování naleznete na: <https://www.civinet.cz/nezarazene/seminar-planovani-mestske-mobility-novinky-a-trendy-15-16-11-2018-zilina/>.

Přivítání nového člena – město Litoměřice

Dovolujeme si vám oznámit, že město Litoměřice se stalo novým členem našeho spolku CIVINET Česká a Slovenská republika. Řídící rada CIVINETu schválila v září 2018 jeho členství a město Litoměřice tak patří k řádným členům spolku CIVINET.

CIVITAS Fórum 2018, Umeå, Švédsko

Ve dnech 19.-21.9.2018 se konala pravidelná výroční konference CIVITAS, tentokrát ve švédském městě Umeå. Program CIVITAS vznikl v roce 2002 a konference pořádá od r. 2009. Připomeňme, že v poslední době se členy CIVITAS stalo několik měst z Česka a Slovenska: Třebíč, Olomouc, Hradec Králové a Žilina. Tato města doplnila původní české zástupce, ve kterých byla dříve z programu CIVITAS financována demonstrační řešení: Brno, Praha a Ústí nad Labem. Vstup i členství v CIVITAS je zdarma, více info na www.civitas.eu. Před konferencí proběhlo setkání CIVINETů, jehož se zúčastnila většina ze 13 v současné době existujících evropských CIVINETů.

Představen byl nový zástupce – CIVINET Řecko a Kypr, který vznikl na začátku loňského roku. Závěry z tohoto setkání budou konzultovány se členy CIVINETu Česká a Slovenská republika.

V tomto článku bychom však rádi zmínili pár informací, které přinesla konference a doprovodný program. Mnohem podrobnější informace budou náplní některé z našich akcí, které CIVINET Česká a Slovenská republika pořádá: <https://www.civinet.cz/nezarazene/civinet-harmonogram-aktivit-na-rok-2018/>.

Na úvod velmi důležité sdělení: Po důkladné revizi a za zapojení širokého spektra stakeholderů se připravuje aktualizace evropské metodiky SUMP, výstup by měl být představen v červnu 2019. Budeme o něm informovat.

Středem pozornosti na CIVITAS Fóru bylo samozřejmě město Umeå samotné, protože ve směru městské mobility se může pochlubit důslednou a dlouhodobou strategií i zajímavými výsledky. Město má cca 85.000 obyvatel, celá aglomerace pak čítá 125.000 obyvatel. Ve městě studuje dalších asi 30.000 studentů. Nachází se 500 km severně od Stockholmu a je to poslední větší město ne severu Švédska. V zimě zde tedy není o sníh nouze. I přes to se ve městě hodně jezdí na kole. Na základě městských dat je velký rozdíl v každodenních cestách na kole mezi muži a ženami. Ve městě se nachází automobilka Volvo, která zaměstnává převážně muže, kteří dojíždějí autem, naopak univerzitní nemocnice zaměstnává více žen, ty přijíždějí na kole. Podíl žen cestujících na kole převládá, pokud by dopravní chování mužů bylo stejné jako žen, město by velmi snadno splnilo stanovené cíle v dopravní udržitelnosti. Zimní údržba komunikací na toto reaguje tak, že úklid sněhu z cyklostezek má prioritu, proto aby se ženy dostaly snadno do práce. Pokud by stezky nebyly uklizeny, jeli by cyklisté ve vozovce a zdržovali auta. 25% žen jezdí na kole i v zimě, kdy je hodně sněhu.

Zajímavá byla exkurze do podjezdu pro cyklisty a chodce pod hlavním nádražím. Dozvěděli jsme se mnoho poznatků, jak podjezdy a podchody správně navrhovat, aby byly bezpečné z dopravního i sociálního hlediska. Samozřejmě za permanentního zapojení uživatelů, kteří do procesu návrhu přinášejí své podněty a zkušenosti. Podrobněji toto téma představíme na některé z našich akcí.

Obr. 4 a 5: Navrhnout bezpečný podjezd pro cyklisty spojený s podchodem pro chodce vyžaduje splnění několika požadavků, autor: Zbyněk Sperat

Město má zkušenosti se zapojováním veřejnosti do přípravy záměrů, nejen dopravních. Např. na fotografii níže je relaxační prostor pro teenagery, který město navrhlo ve spolupráci s několika 15 letými dívkami. Všem předcházela průzkum, který zjistil, že velké množství dívek této věkové skupiny nemá kde venku trávit čas, nebo jim současné nabídky nevyhovují, což má vliv na jejich společenskou aktivitu. Navržený prostor má zabudovaný audio systém, kdy si kdokoliv může pustit hudbu přes svůj mobilní telefon. Prostor je teenagery oblíbený a při dobrém počasí intenzivně navštěvovaný.

Obr. 6: Prostor pro trávení volného času teenagerů, na jehož přípravě se podíleli, autor: Zbyněk Sperat

Obr. 7: Pustit si hudbu z vlastního mobilu není těžké, autor: Zbyněk Sperat

V roce 1995 město v centru postavilo parkovací dům, který však nebyl využíván tak, jak očekávalo. V roce 1998 byl proveden rozsáhlý průzkum, který ukázal, že některé skupiny řidičů se v něm necítí bezpečně a proto jej nevyužívají, zejména ženy v noci. Na základě výsledků průzkumu bylo upraveno osvětlení, vyměněny dveře uvnitř objektu, provedeno několik drobných úprav a změn jeho celkový vizuál. Tyto nevelké investice zvýšily zájem o využití tohoto domu.

Nejvíce dopravních nehod se zraněním je ve městě překvapivě s účastí chodce, a to 36% ze všech nehod. Hodnota je poměrně velká, a to proto, že zahrnuje i úrazy nezaviněné dalším účastníkem provozu. Druhou nejpočetnější skupinou jsou samostatné nehody cyklistů. Data jsou získána z nemocnic, je zřejmé, že většina nehod tohoto typu není evidována v policejních statistikách.

Obr. 8 a 9: Nejvyužívanější dopravní prostředky pro cesty po městě před bytovými domy, autor: Zbyněk Sperat

Obr. 10: Dopravní zklidnění na obslužné komunikaci, zcela bez vodorovného dopravního značení, autor: Zbyněk Sperat

Obr. 11: Kapacitní zastřešené parkoviště pro kola na jedné straně železničního nádraží, autor: Zbyněk Sperat

Na CIVINETových akcích představíme tyto a další příklady více do detailu, nejen za město Umeå, ale za CIVITAS Fórum jako celek. Každopádně hlavní 2 závěry po návštěvě města jsou následující:

- zapojování uživatelů do všech fází plánování je nezbytné a ve Švédsku již samozřejmé
- dlouhodobý monitoring velké široké palety dat (dopravních i nedopravních) umožní identifikovat a detailně vyhodnotit problémy i najít zapojit tu správnou cílovou skupinu uživatelů

Dále Vám přinášíme informaci o možnostech zúčastnit se webinářů k následujícím tématům:

- Vztah SUMP a územního plánu (3.10.2018, 10,30h)
- Zapojení stakeholderů a institucionální spolupráce (29.11.2018, 10,30h)
- Přátelé nebo protivníci? Praktické zkušenosti z komunikace v rámci SUMP (22.1.2019, 10,30h)
- Výběr opatření (6.2.2019, 14,00h)
- Monitoring a evaluace (27.2.2019, 14,00h)
- Získání politické podpory pro téma udržitelné městské mobility (bude upřesněno)

Webináře proběhnou v angličtině, jména lektorů a postup k přihlášení naleznete na této adrese: <http://sump-network.eu/webinars/>.

- Zbyněk Sperat -

Z prostředí měst/ informace pro města

Evropský týden mobility 2018

Kampaň Evropského týdne mobility 2018, která probíhala ve dnech 16. – 22. září se v letošním roce zaměřila na téma MULTIMODALITA pod heslem „Kombinuj a jed“. Přinášíme Vám report z proběhlých akcí ve městech, které se aktivně do kampaně zapojila a zaslala nám podklady pro sdílení s ostatními městy. Poděkování tak patří městům Hradec Králové, Litoměřice a Olomouc. Pokud ve vašem městě či regionu pořádáte nějakou akci, budeme rádi, když nám také zašlete podklady pro sdílení s ostatními městy.

ETM v Hradci Králové

V Hradci Králové se v rámci Evropského týdne mobility uskutečnilo několik akcí, mezi ně patřila akce Zažít město jinak, která byla ve znamení sousedského setkání v ulicích města. Cyklojízda, organizovaná královéhradeckým Bajkazylem, proběhla v přátelském duchu. Účastníci projeli ve městě zejména problematická místa s komentářem královéhradeckého cyklokoordinátora Karla

Šimonka. Dozvěděli se také o plánovaných změnách pro cyklisty a diskutovali o problémech, se kterými se cyklisté v Hradci Králové denně potýkají.

Přednáška a veřejná diskuze o udržitelné mobilitě v Hradci Králové se odehrávala za účasti národního cyklokoordinátora Jaroslava Martínka. Po přednášce proběhla krátká diskuze týkající se konkrétních opatření ve městě (hlavním tématem byla zavřená cyklověž na hlavním nádraží).

Po celý týden kampaně fungovala v ulici Wonkova tzv. „cykloobousměrka“, kde bylo možné legálně jet v protisměru od úřadu práce směrem k ul. Hořícká. Tuto možnost využila přibližně třetina cyklistů, kteří jeli tímto směrem, ostatní pak využili chodníky na obou stranách ulice, což není úplně ideální. I na základě výsledku ankety bude město s dopravním inspektorátem policie a odborem dopravy projednávat tuto úpravu jako trvalou.

ETM v Litoměřicích

Kampaň oficiálně zahájil 16. září starosta města Ladislav Chlupáč společně se starostkou Drážďan pro životní prostředí Evou Jähnigen na neformálním setkání, kde byla diskutována problematika emisí z dopravy a jejich měření a obě města si vyměnily své zkušenosti se snižováním zplodin. Litoměřice představily svůj nově vybudovaný systém monitoringu emisí i výsledky čerstvě zpracované rozptylové studie. „Litoměřice a Drážďany dlouhodobě spolupracují a v rámci společného projektu česko-saské spolupráce eFEKTA připravují mimo jiné pilotní projekty využití solární energie pro nabíjení elektromobilů,“ přiblížila jedno z témat spolupráce obou měst Hana Brůhová-Foltýnová, manažerka Plánu udržitelné městské mobility v Litoměřicích.

Od 14 hodin se pak obě delegace přesunuly na Sřelecký ostrov, kde se konala akce O dopravě hravě zdravě. Sřelecký ostrov zaplnily stovky dětí a rodičů, aby zde společně strávily zábavné soutěžní odpoledne. V rámci akce proběhlo slavnostní předání dětského handbiku (ruční kolo pro tělesně postižené) Domu dětí a mládeže Rozmarýn, které jej umístí na dětské dopravní hřiště v Jirákových sadech. Handbike zakoupilo město Litoměřice a Rozmarýnu jej předal starosta Ladislav Chlupáč. „Jsme první město, které zakoupilo pro své obyvatele handbike. Jsem toho názoru, že takové kolo by mělo být k dispozici na každém dopravním hřišti v celé republice a já upřímně doufám, že tomu tak postupně bude. Toto je naše první, ale rozhodně ne poslední kolo,“ přislíbil starosta Chlupáč.

Obr. 12 a 13: Předání handbiku starostou města Litoměřice Ladislavem Chlupáčem, zdroj: město Litoměřice

V informačním stánku „Plánování dopravy v Litoměřicích“ navíc probíhala nezávazná rychlá anketa, na kterou na místě odpovídali dospělí i děti. Vyplývalo z ní, že jak děti, tak dospělí by byli v budoucnu ochotni změnit způsob přepravy, pokud se zlepší její podmínky. Rádi by pak použili hromadnou přepravu, chůzi či kolo.

ETM v Olomouci

Město Olomouc se i letos připojilo k Evropskému týdnu mobility. Svou účast k akci prezentovalo město veřejnosti v pátek 21. 9. odpoledne na Horním náměstí v Olomouci. Byla vytvořena výstava připravovaných projektů nejen v oblasti dopravy, ale i úprav veřejných prostranství v Olomouci a okolí. K akci byli přizváni spolupracující instituce jako je Olomoucký kraj, Koordinátor Integrovaného dopravního systému Olomouckého kraje, Správa železniční dopravní cesty, Univerzita Palackého a Centrum dopravního výzkum. Dále bylo možno seznámit se se sortimentem firem, které se specializují na udržitelnou mobilitu, takže byla k vidění a vyzkoušení jízdní kola, elektrokola a elektroauto. Byla přizvána také carsharingová společnost Autonapůl, která je v Olomouci působí. Zájemci se také mohli přidat k cyklovýjíždce po opatřeních, která se v oblasti cyklo dopravy v poslední době v Olomouci realizovala.

Obr. 14 a 15: Atmosféra Evropského týdne mobility na Horním náměstí v Olomouci, zdroj: město Olomouc

Proběhl 10. ročník Konference cyklistická doprava, Banská Bystrica

Ve dnech 23. a 24. října se v Banské Bystrici konal již 10. ročník konference Cyklistická doprava. Kromě domácích účastníků se akce zúčastnila také řada zahraničních hostů, kteří prezentovali inspirativní řešení.

Konferenci zahájil její zakladatel Marián Gogola (OZ Mulica) a viceprimátor města Banská Bystrica Jakub Gajdošík. Ze

zahraničních hostů vystoupil Manfred Neun (exprezident Evropské cyklistické federace ECF) s přednáškou o významu rozvoje sítě cyklistické advokacie. Další zahraniční přednášející byla Caroline Bartle z Univerzity of West England v Bristolu, která představila zkušenosti s kampaněmi na podporu cyklo dopravy ve Velké Británii. Zahraniční sekci uzavřel Christoph Kirchberger ze společnosti Mobil Lab Technické univerzity ve Vídni, kde se v oblasti územního plánování zaměřují na participační metody, které prezentoval na příkladu vídeňské čtvrti Aspern, jež je laboratoří v oblasti mobility.

První den konference byl zakončen slavnostní večeří s vyhlášením a předáním cen Evropského týdne mobility (ETM). V kategorii Aktivní samospráva porota udělila první místo městu Žilina nejen za aktivity v rámci kampaně, ale také za systematické hledání možností na snížení emisí ve městě a podporu čisté mobility. V kategorii Efektivní trvalé opatření vyhrála malá obec Rakovec nad Ondavou na východě Slovenska. V centru této obce se nachází kostel a za ním se rozprostírá park se školou, u kostela je parkoviště, ale i tak někteří rodiče vozí své děti autem až ke škole, čímž ohrožují chodce. V rámci kampaně ETM se děti spolu s pedagogy spojily a vytvořily živý řetěz s transparenty. Ve spolupráci s obecním úřadem pak místo osadily značkou zákazu vjezdu všech vozidel. Vítězem v kategorii Originální aktivita porota vybrala město Banská Bystrica. Světelná cyklojízda městem byla zábavnou podívanou pro okolí během akce „Den bez aut“. Světelný cyklopeleton se šířil po sociálních sítích a měl úspěch u široké veřejnosti.

Zdroj: <http://www.cyklodoprava.sk/uspesny-10-rocnik-konference-cyklisticka-doprava/>.

Možnost stáží - otevřená výzva pro zájemce o téma nízkouhlíkové mobility

Pokud vaše město/kraj vytváří plán udržitelné městské mobility (SUMP) nebo zavádí implementaci pilotních opatření pro nízkouhlíkovou mobilitu, máte možnost stát se jedním z 18 vybraných měst a krajů pro oblast Interreg Central Europa, kde se realizuje program LOW-CARB "Follower City".

Vybraní zájemci budou mít příležitost načerpat znalosti, které jim budou poskytnuty na stáži v partnerských městech projektu LOW-CARB (v každém z nich je místo pro 2-4 účastníky), možnost účastnit se workshopů a otestovat si vhodné nástroje a navštívit místa, kde byl zahájen ukázkově pilotní provoz. Účastníkům budou uhrazeny náklady na cestovné a náklady spojené s pobytem, kromě toho je zde možnost poskytnutí podpory až do výše 2 000 EUR pro jednotlivé město či kraj.

Pro registraci vyplňte prosím přiložené formuláře, které jsou k dispozici na: <https://www.interreg-central.eu/Content.Node/call-follower-cities-programme.html>.

Stáže budou probíhat od začátku roku 2019 do poloviny roku 2020. Podrobnější informace naleznete na: <https://www.civinet.cz/nezarazene/moznost-mentorskyh-stazi-pro-mesta-a-kraje-v-roce-2019-a-2020/>.

Informace a zajímavosti z dění v oblasti udržitelné mobility

Konference POLIS 2018

Letošním tématem konference POLIS 2018 jsou „Inovace v dopravě pro udržitelná města a regiony“, konference se uskuteční v termínu 22. – 23. listopadu v Manchesteru.

Konference POLIS je každoročním setkáním platformy pro projednání inovací v dopravě ve městech a regionech. Síť Polis zajistila na plenárních zasedáních a seminářích přední odborníky a bude ráda, pokud se připojíte k diskusi.

Na zahajovacím plenárním zasedání se zaměříme na to, jak sladit přístupy orientované na uživatele a potřeby jednotlivých občanů s cíli udržitelné mobility a potřebami společnosti jako celku. Více o programu na: <https://www.polisnetwork.eu/2018conference>.

Registrace je možná do 11. listopadu na: <https://www.polisnetwork.eu/2018registration>.

Ambiciózní SUMP města Manchester

Strategie dopravy města Manchester pro rok 2040 stanovuje vzájemně se podporující rámec dopravy a prostorové politiky s ohledem na rozvoj města a jeho potřeby v roce 2040. Zároveň musí splňovat cíle hospodářské a sociální politiky.

Oblast „Velkého Manchesteru“ představuje rozlehlou polycentrickou městskou oblast s 2,73 miliony obyvatel. Zahrnuje deset lokálních municipalit a jejich představitele, kteří společně pracují na řešení strategických problémů. Využití ploch ve městě je především urbanistického a industriálního charakteru, ještě většinou

z 19. století, kdy se region rozvíjel v hlavní světové centrum bavlněného průmyslu.

Ze statistických údajů víme, že 52% podniknutých cest v oblasti je kratších než 2 km a jsou podniknuty pěšky nebo na kole, 82% uživatelů veřejné dopravy je s ní celkem nebo velmi spokojeno; pouhých 27% obyvatel pro cestu do práce využívá jiný způsob přepravy než osobní automobil a 16% odbavených cestujících na letišti využívá veřejnou dopravu pro cestu na letiště. Oblast „Velkého Manchesteru“ má nejvyšší podíl dálniční sítě mezi regiony ve Velké Británii.

Vize dopravy „Velkého Manchesteru“ usiluje o dosažení světové úrovně, což není samo o sobě cílem, ale prostředkem k dosažení širších politických cílů pro dlouhodobý, udržitelný a hospodářský růst. Bere v potaz neustále se měnící ekonomickou, společenskou, environmentální a politickou situaci.

Strategie dopravy pro rok 2040 stanovuje krátkodobější plány v horizontu pěti let, které umožňují přizpůsobit se v průběhu realizace k novým situacím a výzvám, jakými mohou být například dostupnost finančních prostředků a měnící se politické priority.

Strategie dopravy pro rok 2040 zavádí sedm vzájemně se posilujících zásad v rámci dopravní sítě:

- Integrovaně: umožnit bezproblémový pohyb mezi jednotlivými druhy dopravy a službami prostřednictvím jediné a vysoce kvalitní a uživatelsky snadné sítě; možnost volby dopravního prostředku a podpora zdravého životního stylu s užitím nízkouhlíkových vozidel, které umožňují integrovaný přístup k využití území a plánování dopravy.

- Inkluzivně: vytvoření plně inkluzivního a cenově dostupného udržitelného dopravního systému pro všechny.
- Zdravě: vytvoření dopravního systému, který podporuje všechny, kteří vedou aktivní a zdravý život.
- Zodpovědně vůči životnímu prostředí: vysoká úroveň kvality života na území města, kde emise z dopravy jsou takřka nulové, využití dopravních prostředků, které poskytují zlepšení životního prostředí.
- Spolehlivě: rozvoj dopravní sítě, která nabízí spolehlivost v rámci jízdní doby a dává lidem důvěru k využívání veřejné dopravy.
- Bezpečně: snížení počtu úmrtí na silnicích, užití veřejné dopravy, pěší a cyklo dopravy již nebude vnímáno pro jednotlivce jako nebezpečné.
- Udržovaně a odolně: pravidelná údržba a péče o stav dopravní sítě, zajištění odolnosti při nečekaných událostech a mimořádných situacích.

Obr. 16: Prostředí města Manchester se orientuje na udržitelnou mobilitu, zdroj: Eltis

Strategie dopravy pro rok 2040 obsahuje komplexní soubor nástrojů a politik. Sdílená mobilita je zde ukotvena jako služba, která vyplňuje a efektivně doplňuje mezery v síti hromadné dopravy.

To je podpořeno několika multimodálními integračními prvky, které jsou zásadní pro účinnost souboru opatření sdílené mobility v rámci služeb (MaaS):

- Nástroje pro vyhledávání informací a plánování cesty v reálném čase,
- Komplexní programy pro danou volbu způsobu přepravy,
- Systém pro vyhledávání způsobu přepravy pokrývající celé území,
- Systém sdílených vozidel a jízdních kol,
- Bezhotovostní osobní účty pro cestování městem.

Klíčovou součástí pro integrace dopravního systému je integrovaná struktura odbavení a jízdného podporovaná programem "volby cesty". Tento inovační program umožňuje cestujícím rozhodnout se podle aktuální a komplexní nabídky. Celý integrovaný systém spolupracuje s více než 140 organizacemi (od univerzit, velkých soukromých společností až po malé a střední podniky, dopravní společnosti a instituce a politické pracovní skupiny) v celé Evropě.

Strategie dopravy zahrnuje opatření a projekty, jako jsou sdílené vozidla, sdílení kol včetně mapování dostupnosti míst sdílených kol, nabíjecí stanice pro vozidla na elektrický pohon, interaktivní zařízení na autobusových zastávkách, firemní a institucionální sdílená jízdní kola, instalaci snímačů kvality ovzduší, aplikace s přístupem k veřejně dostupným otevřeným datům a další.

Porota evropské soutěže o cenu SUMP dále ocenila, že Manchester spolupracuje se soukromým sektorem, firmami a nevládními organizacemi.

Zdroj: <http://www.eltis.org/discover/case-studies/manchester-sump-user-centric-and-ambitious-approach-setting-path-next-20-years>.

Jak se stát členem CIVINETu

Žádost o členství je podmíněna zasláním:

- vyplněné přihlášky,
- deklarace zájmu stát se členem CIVINET na hlavičkovém papíru subjektu žádajícího o členství,
- dalších dokladů prokazujících rozhodnutí a oprávněnost rozhodnutí příslušného orgánu žadatele stát se členem CIVINET (v případě obcí/měst výpis usnesení rady nebo zastupitelstva o pověření osoby zastupovat město/obci a výpis usnesení zastupitelstva o schválení podání žádosti o členství)

na sekretariát CIVINET (Sekretariát CIVINET, Centrum dopravního výzkumu, v. v. i., Líšeňská 33a, 636 00 Brno) a elektronicky na e-mailovou adresu civinet@cdv.cz.

Rozlišujeme dva typy členství:

Řádné členství

s právem hlasování mohou získat místní samosprávné authority z České a Slovenské republiky, které mají zájem a jsou schopny se zapojit do Iniciativy CIVITAS.

Přidružené členství

je otevřeno asociacím, výzkumným centrům, univerzitám a dalším organizacím, které mají odborný zájem o udržitelnou městskou dopravu.

Kalendárium

Události CIVITAS v Evropě:

13. 11. 2018, Konference Bezpečnost silničního provozu, Vídeň

Rakouské ministerstvo dopravy, inovací a technologií, společně s Národní radou pro bezpečnost silničního provozu a Evropskou radou pro bezpečnost dopravy (ETSC) Vás zvoucí na konferenci o bezpečnosti silničního provozu.

Akte také podpoří dobrou praxi v oblasti bezpečnosti silničního provozu v celé Evropě.

Účastníci konference budou vyzváni, aby diskutovali spolu s politiky, odborníky, výzkumnými pracovníky, nevládními organizacemi a zástupci orgánů EU o prioritních opatřeních a aktivitách, které budou zahrnuty do připravované strategie EU.

Pro více informací navštivte stránku: <https://etsc.eu/wp-content/uploads/PIN-Talk-Austria-Agenda-07-05-2018-Website-Version.pdf>.

14. 11. 2018, Konference Inovace v pěší a cyklo dopravě, Londýn

Letošní druhý ročník konference, kterou organizuje Odbor dopravy města Londýn se zaměří na to, jak cyklistika a pěší dopravu podporují vládní strategie v inovativních oblastech (zvýšení úrovně technologií podporující pěší a cyklo dopravu, spolupráce místních samospráv s investory a soukromým sektorem pro využití inovací, ukázka případových studií a další). Pro více informací navštivte: <https://www.transportextra.com/tx-events/?id=2387>.

Události v České a Slovenské republice:

15. 11. 2018, Cyklistika v kopcovitých městech, Praha

Seminář o rozvoji cyklo dopravy v kopcovitých městech a o aplikaci zahraničních zkušeností v domácích podmínkách.

Seminář je určený zejména expertům, projektantům, úředníkům, místním politikům a pokročilým zájemcům o cyklistickou dopravu.

Účast na semináři je zdarma.

Pozvánku s odkazem na registraci naleznete na stránkách Ministerstva životního prostředí: https://www.mzp.cz/cz/cyklistika_kopcovita_mesta.

15. – 16. 11. 2018, Seminář Plánování městské mobility – novinky a trendy, Žilina

Město Žilina, síť měst CIVINET Česká a Slovenská republika, z.s., a Centrum dopravního výzkumu, v. v. i., si Vás dovoluují pozvat na seminář Plánování městské mobility - novinky a trendy, který se uskuteční v termínu 15. a 16. 11. 2018 v Žilině.

V rámci dopoledního bloku dne 15.11.2018 budou prezentována vybraná témata související s městskou mobilitou. Součástí odpoledního programu semináře bude prezentace a workshop, který povede zahraniční lektor Claus Köllinger z instituce FGM Amor, zaměřující se na udržitelnou mobilitu.

Účast na semináři je bezplatná, účastníci si hradí náklady spojené s cestovným, ubytování si zajišťuje každý individuálně. V rámci semináře bude zajištěno tlumočení.

Detailní program semináře a přihlašování je dostupný na:

<https://www.civinet.cz/nezarazene/seminar-planovani-mestske-mobility-novinky-a-trendy-15-16-11-2018-zilina/>.

19. – 20.11. 2018, Konference Doprava, zdraví a životní prostředí, Brno

Centrum dopravního výzkumu, v. v. i. si Vás dovoluují pozvat na konferenci s tematickým zaměřením „Životní prostředí jako součást udržitelné mobility“. Cílem letošního ročníku konference je přinést aktuální poznatky z oblasti udržitelné mobility, jejího plánování a aplikace v praxi ve vztahu k životnímu prostředí.

Konference je určena pro pracovníky státní správy a samosprávy, výzkumných ústavů, vysokých škol, studenty, odbornou veřejnost a je akreditována podle zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávních celků. Pro přihlášení navštivte stránku: <https://www.cdv.cz/konference-doprava-zdravi-a-zivotni-prostredi-2018/>.

Uvítáme, pokud se budete účastnit některé z akcí, když nám zašlete své postřehy, které budeme moci sdílet s dalšími zájemci o aktuality z oblasti udržitelné mobility. Děkujeme.

Webináře:

Na závěr připomínáme možnost zúčastnit se webinářů k následujícím tématům:

- Vztah SUMP a územního plánu (3.10.2018, 10,30h)
- Zapojení stakeholderů a institucionální spolupráce (29.11.2018, 10,30h)
- Přátelé nebo protivníci? Praktické zkušenosti z komunikace v rámci SUMP (22.1.2019, 10,30h)
- Výběr opatření (6.2.2019, 14,00h)
- Monitoring a evaluace (27.2.2019, 14,00h)
- Získání politické podpory pro téma udržitelné městské mobility (bude upřesněno)

Webináře proběhnou v angličtině, jména lektorů a postup k přihlášení naleznete na této adrese: <http://sump-network.eu/webinars/>.

Kontakty

Sekretariát CIVINET Česká a Slovenská republika, z.s.

Centrum dopravního výzkumu, v. v. i.
Líšeňská 33a, 636 00 Brno
e-mail: civinet@cdv.cz

Kontaktní osoba v ČR:

Ing. Zbyněk Sperat, Ph.D., e-mail: civinet@cdv.cz

Kontaktní osoba na Slovensku:

doc. Ing. Dana Sitányiová, PhD., email: dana.sitanyiova@fstav.uniza.sk

Více informací o CIVINETu vč. přihlášky do CIVINETu a deklarace zájmu o členství jsou k dispozici na internetových stránkách <http://www.civinet.cz>.

O CIVINETu Česká a Slovenská republika, z.s.

Spolek CIVINET Česká a Slovenská republika, z. s., byl zapsán do spolkového rejstříku 15. listopadu 2014, IČO 03519996. Jedná se o síť měst a obcí se zájmem o udržitelnou mobilitu a inovativní řešení v dopravě. Jde o jednu z deseti sítí CIVINET, které působí na území EU.

O Zpravodaji CIVINETu Česká a Slovenská republika

Tento elektronický čtvrtletník slouží k informování všech zájemců o udržitelnou městskou mobilitu. Nabízí informace o vývoji v oblasti udržitelné mobility, o iniciativě CIVITAS a politikách Evropské komise. Příspěvky pochází od členů a sekretariátu CIVINET Česká a Slovenská republika a dalších evropských sítí CIVINET.

Redakce: Mgr. Alena Klímová
Mgr. Michal Bajgart
Ing. Zbyněk Sperat, PhD.
(Centrum dopravního výzkumu, v. v. i.),

Sdělení

Názory zde prezentované jsou názory autorů a nemusí nutně odrážet pohledy Evropské komise.

Uzávěrka tohoto čísla: 31. 10. 2018